

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2008 m. gegužės 22 d. Nr. KA-P-31-5-10
Kaunas

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento
direktoriaus Kęstučio Širvaičio
2007-05-31 pavedimą Nr. P-31-5
ir 2007-07-11 pavedimą Nr. P-31-5-1

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Ona Butėnaitė (grupės vadovė)
Liucija Kuncevičienė
Danutė Čižauskienė

Auditas pradėtas 2007-06-01
Auditas baigtas 2008-05-22

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrolė.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Pastebėjimai, turėję įtakos valstybės lėšų naudojimo teisėtumui	5
2. Rekomendacijos	8
3. Kiti pastebėjimai	8

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus Kęstučio Širvaičio 2007 m. gegužės 31 d. pavedimu Nr. P-31-5 ir 2007 m. liepos 11 d. pavedimu Nr. P-31-5-1.

Audito tikslas – ištirti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, įvertinti susijusias su valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybės biudžetui planavimu ir panaudojimu įvykusias ūkines operacijas ir įvykius, jų parodymą finansinėse ir kitose ataskaitose, įvertinti sudarytų sutarčių ir priimtų sprendimų, susijusių su specialių tikslinių dotacijų ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą.

Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Ona Butėnaitė (grupės vadovė), vyresnioji valstybinė auditorė Liucija Kuncevičienė ir valstybinė auditorė Danutė Čižauskienė.

Audituojamas subjektas – Alytaus rajono savivaldybė (toliau – savivaldybė), adresas: Pulko g. 21, 62135 Alytus. Identifikavimo kodas – 111105936.

Audituojamu laikotarpiu iki 2007 m. balandžio 12 d. savivaldybei vadovavo merė Monika Ražanauskienė, nuo 2007 m. balandžio 12 d. – meras Algirdas Vrubliauskas. Savivaldybės administracijai iki 2007 m. balandžio 12 d. vadovavo direktorius Vytautas Mikelionis, nuo 2007 m. balandžio 12 d. – direktorius Aurimas Truncė. Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus vedėju dirbo Albinas Venčkauskas, Buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja – Vida Silvanavičienė.

Ši audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, dėl valstybės biudžeto projekto, dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie 2007 metų Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicinius projektus ataskaitos (forma Nr. B-11)¹, Savivaldybės biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo ataskaitos (forma Nr. B-13), Savivaldybės biudžeto išlaidų plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ataskaitos (forma Nr. B-14), Savivaldybės biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo ataskaitos (forma Nr. B-15) duomenis bei apie savivaldybės sudarytų sutarčių ir priimtų sprendimų dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ir valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

¹ Forma Nr. B-11, 5, 6, 7 skiltys.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Atlikdami valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą vertinome savivaldybės 2007 m. Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicinius projektus ataskaitos (forma Nr. B-11-metinė)², Savivaldybės biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo ataskaitos (forma Nr. B-13-metinė), Savivaldybės biudžeto išlaidų plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ataskaitos (forma Nr. B-14-metinė), Savivaldybės biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo ataskaitos (forma Nr. B-15-metinė) duomenis bei savivaldybės sudarytų sutarčių ir priimtų sprendimų dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ir valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

Savivaldybei pagal Lietuvos Respublikos 2007 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą³ buvo patvirtinta 22 340,1 tūkst. Lt specialių tikslinių dotacijų.

Savivaldybė 2007 metais gavo 22 340,1 tūkst. Lt specialių tikslinių dotacijų, iš jų: 6 609,1 tūkst. Lt – valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, 12 492,0 tūkst. Lt – mokinio krepšeliui finansuoti ir 500,0 tūkst. Lt – kitoms savivaldybės reikmėms. Be to, savivaldybė 2007 metais gavo ir panaudojo 2 739,0 tūkst. Lt valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti.

Savivaldybė 2007 metais valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti panaudojo 5 201,9 tūkst. Lt ir perskirstė 1 422,3 tūkst. Lt lėšų.

Savivaldybė 2007 metais mokinio krepšeliui finansuoti panaudojo 12 449,6 tūkst. Lt (iš jų 20,5 tūkst. Lt panaudota ne pagal tikslinę paskirtį), 40,8 tūkst. Lt pervadė kitoms savivaldybėms dėl mokinių migracijos tarp savivaldybių, o iš 1,9 tūkst. Lt likusių nepanaudotų tikslinės paskirties lėšų 1,6 tūkst. Lt gražino į valstybės biudžetą 2008 m. sausio 8 d. mokėjimo pavedimu Nr. 790.

Savivaldybė 2007 metais kitoms savivaldybės biudžeto reikmėms gavo ir panaudojo 500,0 tūkst. Lt.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁴.

Siekdami gauti įrodymų, reikalingų audito tikslams pasiekti, savivaldybėje ištyrėme ir įvertinome vidaus kontrolę ir jos riziką. Nustatėme reikšmingų kontrolės rizikos veiksnių galimą

² Nr. B-11-metinė, 5, 6, 7 skiltys.

³ Lietuvos Respublikos 2007 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2006-12-07 Nr. X-963.

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

poveikį finansinėms ataskaitoms, valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų panaudojimo bei savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumui ir jo naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams. Taip pat įvertinome savivaldybės vadovybės numatytas priemones vidaus kontrolės rizikai mažinti ir valdyti. Atlikome savarankiškas audito procedūras.

Vadovaudamiesi valstybės kontrolieriaus įsakymu⁵ įvertinome valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų poreikio 2008 metams planavimą teisėtumo požiūriu, vidaus kontrolę ir savivaldybės 2007 metų trijų ketvirčių finansines ataskaitas (formas Nr. B-11, B-13, B-14 ir B-15).

Įvertinome valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti, panaudojimą.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai, turėję įtakos valstybės lėšų naudojimo teisėtumui

1. Alytaus rajono Miroslavo vidurinėje mokykloje (asignavimų valdytojas – mokyklos direktorius) 2007 metų sausio–rugsėjo mėnesiais direktoriaus pavaduotojui buvo mokamas atlyginimas iš mokinio krepšelio lėšų, nors pagal pareigybės aprašymą jis atliko ūkines technines funkcijas, todėl mokykloje, pažeidžiant Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą⁶ ir Bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatas⁷, mokinio krepšelio lėšos buvo panaudotos darbo užmokesčio, netiesiogiai susijusio su švietimo procesu, išlaidoms. Mokyklos direktorius, kaip asignavimų valdytojas, nesilaikydamas Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo⁸, kuriame nurodyta naudoti paskirtus asignavimus pagal nustatytą paskirtį, neteisėtai darbo užmokesčiui panaudojo 14 082,27 Lt, socialinio draudimo įmokoms – 4 362,69 Lt (iš viso 18 444,96 Lt) mokinio krepšelio lėšų.

Alytaus rajono Ūdrijos pagrindinėje mokykloje (asignavimų valdytojas – mokyklos direktorius) 2007 metais sekretorei, dirbančiai ir puse etato laborante, pagal mokyklos direktoriaus įsakymus buvo tarifikuotos valandos, apmokamos iš mokinio krepšelio lėšų, už vadovėlių bei metodinės literatūros fondų tvarkymą, nors pagal pareigines (sekretorės ir laborantės) instrukcijas ji atliko ūkines technines funkcijas, todėl pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą ir Bendrojo

⁵ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2007-02-08 įsakymas Nr. V-30 „Dėl valstybinio audito 2007 metų programos vykdymo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁶ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 1991-06-25 Nr. I-1489 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 14 d.

⁷ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimu Nr. 1520, 6 p.

⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 5 str. 1 d. 1 p.

lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatas, mokinio krepšelio lėšos buvo panaudotos darbo užmokesčio, netiesiogiai susijusio su švietimo procesu, išlaidoms. Mokyklos direktorius, kaip asignavimų valdytojas, nesilaikydamas Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, kuriame nurodyta naudoti paskirtus asignavimus pagal nustatytą paskirtį, neteisėtai darbo užmokesčiais panaudojo 1 565,88 Lt, socialinio draudimo įmokoms – 485,08 Lt (iš viso 2 050,96 Lt) mokinio krepšelio lėšų.

Atkreipiame dėmesį, kad, vadovaujantis minėtu įstatymu⁹, panaudotos ne pagal savo tikslinę paskirtį specialios tikslinės dotacijos lėšos gražinamos į valstybės biudžetą.

Be to, Ūdrijos pagrindinės mokyklos Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) neteisingai parodytos Socialinio draudimo įmokų (kodas 2.1.2.1.1.1.) kasinės ir faktinės išlaidos, nes mokyklos mokinio krepšelio lėšų apskaitos registruose kasinės ir faktinės išlaidos parodytos 144,9 tūkst. Lt, o Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje – 145,2 tūkst. Lt, nors mokykla 0,3 tūkst. Lt nepanaudotų 2007 m. mokinio krepšelio lėšų gražino Alytaus rajono savivaldybei. Atkreipiame dėmesį, kad savivaldybė metų pabaigoje likusių nepanaudotų tikslinės paskirties lėšų (0,3 tūkst. Lt Ūdrijos pagrindinės mokyklos mokinio krepšelio lėšos) negražino į valstybės biudžetą, kaip reikalauja Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas¹⁰.

Dėl prieš tai nurodytų priežasčių Savivaldybės biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. B-13-metinė) neteisingai parodytos 9 195,3 tūkst. Lt išlaidos darbo užmokesčiui, turi būti – 9 179,7 tūkst. Lt, t. y. padidintos 15,6 tūkst. Lt, o išlaidos socialinio draudimo įmokoms – 2 848,5 tūkst. Lt, turi būti – 2843,3 tūkst. Lt, t. y. padidintos 5,2 tūkst. Lt. Šios sumos reikšmingos įtakos minėtai ataskaitai neturi.

Alytaus rajono Miroslavo vidurinė mokykla ir Alytaus rajono Ūdrijos pagrindinė mokykla (asignavimų valdytojai – mokyklų direktoriai), nesilaikydami teisės aktų reikalavimų, 2007 metais 20,5 tūkst. Lt, skirtų mokinio krepšeliui finansuoti, panaudojo ne pagal savo tikslinę paskirtį. Be to, savivaldybė 2007 metais 0,3 tūkst. Lt likusių nepanaudotų tikslinės paskirties lėšų negražino į valstybės biudžetą.

Pažymėtina, kad savivaldybė 2007 metais panaudotas ne pagal tikslinę paskirtį ir likusias nepanaudotas tikslinės paskirties lėšas (viso – 20 795,94 Lt) 2008 m. gegužės 20 d. mokėjimo pavedimu Nr. 224 gražino į valstybės biudžetą.

⁹ Ten pat, 32 str. 3 d.

¹⁰ Ten pat.

2. Pagal Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymą¹¹, būsto šildymo išlaidų, išlaidų šaltam ir karštam vandeniui kompensacijos privalo būti skaičiuojamos kiekvienam asmeniui atskirai, pagal rodiklius, nurodytus patvirtintuose šio įsakymo 1–8 prieduose. Vertinant valstybinės (perduotos savivaldybei) funkcijos – Kompensacijų (būsto šildymo išlaidų, išlaidų šaltam ir karštam vandeniui ir kt.) skaičiavimas ir mokėjimas (kodas 10.06.01.01) – vykdymą, nustatyta, kad komunalinių paslaugų tiekėjas – Alytaus rajono savivaldybės įmonė „Simno komunalininkas“ – 2007 m. sausio–lapkričio mėnesiais savivaldybės administracijai pateiktose sąskaitose faktūrose nurodė tik bendras kompensuojamas už praėjusį mėnesį sumas, o informacijos apie apskaičiuotas kiekvienam kompensacijos gavėjui sumas savivaldybės administracijai nepateikė. Tik 2007 m. gruodžio mėnesį savivaldybės administracijai buvo pateikti duomenys apie 3,5 tūkst. Lt lapkričio mėnesį apskaičiuotas kompensuojamas kiekvienam gavėjui sumas. Todėl savivaldybės administracija 2007 m. sausio–lapkričio mėnesiais nevykdė šių lėšų panaudojimo kontrolės, nereikalavo, kad paslaugas teikianti ir kompensacijas skaičiuojanti įmonė vardinius sąrašus asmenų, kuriems buvo apskaičiuotos ir suteiktos kompensacijos už centralizuotai tiekiamą šildymą, karštą ir šaltą vandenį, teiktų pagal numatytus rodiklius. Dėl to negalėjome pritaikyti audito procedūrų ir įsitikinti, kad 2007 m. sausio–lapkričio mėnesiais 18,3 tūkst. Lt minėtam tiekėjui kompensacijoms už šildymą, karštą ir šaltą vandenį pervesta suma buvo apskaičiuota teisingai ir suteiktos kompensacijos gyventojams, turintiems teisę į jas pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims įstatymą¹².

Dėl nurodytų priežasčių negalime surinkti įrodymų, kuriais būtų pagrįsta, kad ūkinės operacijos, susijusios su kompensacijų (būsto šildymo išlaidų, išskyrus būsto šildymo kietu kuru išlaidas, išlaidų šaltam ir karštam vandeniui bei nuotekoms) skaičiavimu ir mokėjimu, įvyko, apskaitos registruose teisingai įvertintos, atskleistos, o 18,3 tūkst. Lt kompensacijos buvo apskaičiuotos ir suteiktos pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių šių kompensacijų skaičiavimą ir mokėjimą, reikalavimus. Be to, negalime patvirtinti, kad Savivaldybės biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. B-15-metinė) pateiktos valstybinės funkcijos „Kompensacijų (būsto šildymo išlaidų, išlaidų šaltam ir karštam vandeniui) skaičiavimas ir mokėjimas“ 18,3 tūkst. Lt išlaidos yra teisingos. Ši suma neturi reikšmingos įtakos minėtai finansinei ataskaitai.

¹¹ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-11-30 įsakymas Nr. A1-319 „Dėl teisės aktų, numatytų Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims įstatyme, patvirtinimo“, 2 p.

¹² Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims įstatymas, 2003-07-01 Nr. IX-1675 (su vėlesniais pakeitimais).

2. Rekomendacijos

Atsižvelgdami į ataskaitoje išdėstytus dalykus, rekomenduojame sustiprinti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias, kad specialių tikslinių dotacijų lėšos būtų naudojamos ir finansinės ataskaitos sudaromos teisės aktų nustatyta tvarka.

Apie rekomendacijų įvykdymą iki 2008 m. liepos 1 d. prašome informuoti Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento Kauno skyrių.

3. Kiti pastebėjimai

Savivaldybė dėl kitų audito metu nustatytų neatitikimų, pastebėjimų ir teiktų rekomendacijų buvo informuota žodžiu ir Valstybės kontrolės 2007 m. rugsėjo 18 d. raštu Nr. SK-(31-1.10)-134 „Dėl valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų poreikio 2008 metams planavimo teisėtumo požiūriu vertinimo“, 2007 m. lapkričio 15 d. raštu Nr. SK-(31-1.10)-164 „Dėl vidaus kontrolės vertinimo“, 2007 m. gruodžio 7 d. raštu Nr. SK-(31-1.10)-181 „Dėl 2007 m. trijų ketvirčių finansinių ataskaitų vertinimo“ ir 2008 m. balandžio 30 d. raštu Nr. SK-(1.10.1-31)-56 „Dėl audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų pavaldžiose įstaigose“.

Alytaus rajono švietimo ir pedagoginės psichologinės pagalbos centras, Alytaus rajono savivaldybės Daugų vaikų darželis, Alytaus rajono Daugų Vlodo Mirono vidurinė mokykla, Alytaus rajono Ūdrijos pagrindinė mokykla, Alytaus rajono Miroslavo vidurinė mokykla ir Alytaus rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga Priešgaisrinės apsaugos tarnyba dėl atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų atitinkamai informuotos Valstybės kontrolės 2008 m. balandžio 17 d. raštais Nr. SK-(1.11.1-31)-25, Nr. SK-(1.11.1-31)-26, Nr. SK-(1.11.1-31)-27, Nr. SK-(1.11.1-31)-28, Nr. SK-(1.11.1-31)-31 ir 2008 m. balandžio 30 d. raštu Nr. SK-(1.11.1-31)-55.

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus vedėja

Aldona Dragašienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Ona Butėnaitė